

حقوق شهروندی در تحقیقات مقدماتی

محمد ابراهیمی

دانشجوی دوره دکتری تخصصی حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه تهران

بازپرس دادسرای عمومی و انقلاب

چکیده

رعایت حقوق شهروندی از سوی مقامات قضایی یکی از مهم ترین نوآوری های قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ است و در جهت رعایت حقوق متهمان و طرفین دعوی کیفری، در آن نهادهای جدیدی در نظر گرفته شده تا زمینه های رضایت مردم از دستگاه قضایی را فراهم نماید. در همین راستا حقوق کیفری در قالب مواد آیین دادرسی کیفری که متضمن حقوق افراد در مراجع قضایی است اقدام به ایجاد بنیادها و اصولی نموده است که هر یک به نوبه خود، در راستای حفظ حقوق متهم و احترام به آزادی او نقش بسزایی را ایفا می کنند. نمونه ای از این دستاوردها عبارتند از: امکان حضور و کیل در تحقیقات مقدماتی برای متهم، پیش بینی امکان مطالبه خسارت معنوی برای بزه دیده، پیش بینی اصل سکوت برای متهم و جلوگیری از اجبار و اکراه توسط ضابطان برای گرفتن اعتراف از متهم. به طور کلی قانون آیین دادرسی کیفری جدید مبتنی بر حمایت جامعه، بزه دیده و حقوق دفاعی متهم تدوین شده و در ابتدای قانون به اصول دادرسی عادلانه پرداخته است.

واژگان کلیدی: حقوق شهروندی، دادرسی کیفری، متهم